

INFORMACINIAI SEMINARAI

Statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovams ir
rangovams

Esminiai statinių reikalavimai

Esminiai statinio architektūros reikalavimai

Statinio architektūra

turi būti tokia, kad:

- neprieštarautų **esminiams statinių reikalavimams**, nustatytiems Reglamente (ES) Nr. 305/2011;
- atitiktų Architektūros įstatyme nurodytus **architektūros kokybės kriterijus**;
- atitiktų statinio **paskirtį**;
- architektūriniai, inžineriniai ir technologiniai inžineriniai **sprendiniai derėtų tarpusavyje**;
- architektūriniai sprendiniai **sudarytų darnią, bendrą visumą**;
- statiniai **atitiktų universalaus dizaino reikalavimus**, nustatomus normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose, normatyviniuose statinio saugos ir paskirties dokumentuose.

Architektūros kokybės kriterijai

- **atitiktis darnaus vystymosi principams** – kokybiška architektūra, prisidedanti prie darnios valstybės ir žmonių aplinkos kūrimo, yra svarbi ekonomikos ir socialinių santykių raidai, atsižvelgiant į darnaus ir tvaraus vystymosi iššūkius;
- **urbanistinis integralumas** – statinio, urbanistinio komplekso ir (ar) kraštovaizdžio objekto darna su esama urbanistine struktūra ir poveikis kultūriniam kraštovaizdžiui;
- **santykis su paveldėtomis vertybėmis** – kultūros paveldo objektų ir kultūros paveldo vietovių saugojimas, statinio, urbanistinio komplekso ir (ar) kraštovaizdžio objekto santykis su urbanistinės vietovės ar objekto istorine urbanistine ir (ar) architektūrine raida, kraštovaizdžio vertybėmis;
- **aplinka visiems** – aplinka be specialaus pritaikymo gali naudotis visos visuomenės grupės;
- **sprendinių ekonomiškumas** – planuojamų sprendinių atitiktis ilgalaikėms investicijoms, jų racionalumas užtikrinant efektyvų statinio gyvavimo ciklą, siekiant optimalaus kokybės ir kainos santykio;
- **inovatyvumas** – naujos originalios architektūrinių ir urbanistinių sprendimų idėjos siekiant tvarios statybos ir statinio gyvavimo ciklo, naudojant pažangias technologijas ir medžiagas, skatinant žiedinę ekonomiką, klimatą ir energiją tausojančias priemones, kuriant kokybišką aplinką visiems;
- **funkcionali struktūra** – statinio, urbanistinio komplekso ir (ar) kraštovaizdžio objekto atitiktis planuojamai funkcijai ir galimybė pritaikyti kintant funkcijoms;
- **vientisa architektūrinė idėja ir estetika** – nuosekliai suvokiama statinio, urbanistinio komplekso ir (ar) kraštovaizdžio objekto meninė išraiška.

Esminiai statinių reikalavimai

Statinys (jo dalis) turi būti suprojektuotas ir pastatytas taip,

kad per ekonomiškai pagrįstą statinio naudojimo trukmę pagal jo naudojimo paskirtį atitiktų Reglamente (ES) Nr. 305/2011 nustatytus **esminius statinių reikalavimus**.

Esminiai statinių reikalavimai

Mechaninis atsparumas ir pastovumas

Gaisrinė sauga

Higiena, sveikata ir aplinka

Sauga ir galimybė patekti į statinį naudojimo metu

Apsauga nuo triukšmo

Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas

Tvarus gamtos išteklių naudojimas

Esminiai statinių reikalavimai

Mechaninis atsparumas ir pastovumas

Statiniai turi būti projektuojami ir statomi taip, kad apkrovos, kurios gali veikti statybos metu ir juos naudojant, nesukeltų:

- viso statinio ar jo dalies **griūtis**;
- **didelių deformacijų**, viršijančių leistinas ribas;
- **žalos kitoms statinio dalims, įrenginiams ar sumontuotai įrangai** dėl didelių apkrovos laikančios konstrukcijos deformacijų;
- žalos, atsiradusios per įvykį, kuri būtų neproporcinga ją sukėlusiai pirminei priežastčiai.

Esminiai statinių reikalavimai

Gaisrinė sauga

Statiniai turi būti projektuojami ir statomi taip,
kad kilus gaisrui:

- statinių laikančiosios konstrukcijos **tam tikrą laiką** išlaikytų apkrovas;
- būtų **ribojamas** ugnies bei dūmų susidarymas ir plitimas statiniuose;
- būtų **ribojamas** gaisro plitimas į gretimus statinius;
- juose esantys **asmenys galėtų išeiti** iš statinių ar būti išgelbėti naudojant kitas priemones;
- būtų atsižvelgiama į gelbėtojų komandų saugą.

Esminiai statinių reikalavimai

Higiena, sveikata ir aplinka

Statiniai turi būti projektuojami ir statomi taip,

kad viso jų būvio ciklo metu, juos statant, naudojant ir griauinant nekiltų jokio pavojaus darbuotojų, gyventojų ar kaimynų higienai arba sveikatai ir saugai bei pernelyg didelio poveikio aplinkos kokybei ar klimatui dėl:

- toksiškų dujų išsiskyrimo;
- pavojingų medžiagų, lakiųjų organinių junginių (LOJ), šiltnamio efektą sukeliančių dujų arba pavojingų dalelių išsiskyrimo į orą statinių viduje ar lauke;
- pavojingos spinduliuotės;
- pavojingų medžiagų išleidimo į gruntinį vandenį, jūrų vandenį, paviršinius vandenį arba dirvožemį;
- pavojingų medžiagų išleidimo į geriamąjį vandenį ar medžiagų, kurios kitaip neigiamai veikia geriamojo vandens kokybę, išleidimo;
- netinkamo nuotekų išleidimo, dūmtraukio dujų išmetimo arba netinkamo kietųjų arba skystųjų atliekų pašalinimo;
- drėgmės statinių dalyse ar statinių vidaus paviršiuose.

Esminiai statinių reikalavimai

Sauga ir galimybė patekti į statinį naudojimo metu

Statiniai turi būti projektuojami ir statomi taip,

kad jais naudojantis arba juos eksploatuojant nekiltų nepriimtinos **nelaimingų atsitikimų ar žalos pavojaus**, pvz. paslydimo, kritimo, susidūrimo, nudegimo ar žūties dėl elektros srovės, sužalojimo dėl sprogimo ar įsilaužimų.

Visų pirma, statiniai turi būti projektuojami atsižvelgiant į **neįgalių asmenų galimybes** patekti į statinį ir juo naudotis.

Esminiai statinių reikalavimai

Apsauga nuo triukšmo

Statiniai turi būti projektuojami ir statomi taip,

kad juose arba šalia jų esančių asmenų girdimas triukšmas neviršytų **sveikatai pavojingo lygio** ir leistų jiems miegoti, ilsėtis ir dirbti **patenkinamomis sąlygomis**.

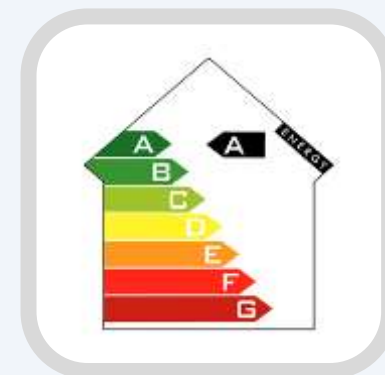
Esminiai statinių reikalavimai

Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas

Statiniai ir jų šildymo, vėsinimo ir apšvietimo bei vėdinimo įrenginiai

turi būti projektuojami ir statomi taip, kad **juos naudojant energijos sąnaudos būtų mažos**, atsižvelgiant į statinių naudotojus ir vietovės klimato sąlygas.

Statiniai taip pat turi efektyviai vartoti energiją taip, kad juos **statant ir griunant būtų sunaudojama kuo mažiau energijos**.

Esminiai statinių reikalavimai

Tvarus gamtos išteklių naudojimas

Statiniai turi būti projektuojami, statomi ir griaujami taip, kad būtų tvariai naudojami gamtiniai ištekliai ir ypač užtikrinamas:

- statinių, jų medžiagų ir dalių **pakartotinis naudojimas** arba **perdirbamumas** po nugriovimo;
- statinių **ilgaamžiškumas**;
- statiniams skirtų aplinkai **nežalingų žaliavų ir antrinių žaliavų** naudojimas.

Dėkojame už dėmesį